

€ 2.511,= (1 punt voor het verzoek om schadevergoeding van 11 augustus 2022, 1 punt voor de nadere toelichting bij brief van 5 april 2023 en 1 punt voor het bijwonen van de zitting, waarde per punt € 837,=), derhalve in totaal € 4.185,=.

Beslissing

De Centrale Raad van Beroep

- veroordeelt het Uvw tot vergoeding aan verzoeker van schade tot een bedrag van € 5.706,48, te verminderen met de wettelijke rente;
- veroordeelt het Uvw in de proceskosten van verzoeker tot een bedrag van € 4.185,=.

Arbeidsongeschiktheid

32

Het aanleren van computervaardigheden

Centrale Raad van Beroep
1 november 2023, nr. 23/1143 WIA,
ECLI:NL:CRVB:2023:2081
(Hilhorst-Hagen)
Noot E. van den Bogaard

Functies. Computervaardigheden.

[Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheids-
wetten art. 9]

De stelling van appellante dat haar computervaardigheden zijn overschat slaagt niet. De werkgever van appellante heeft weliswaar aangegeven dat het appellante slechts met moeite en veel hulp lukt de benodigde rapporten op te maken en de opgedane kennis van de systemen snel wegzakt, maar dat is onvoldoende om aan te nemen dat zij niet in staat is de voor de geduide functies benodigde computervaardigheden te kunnen verrichten of binnen redelijke termijn te kunnen aanleren. Vaststaat dat er in de geduide functies geen ervaring is vereist, dus ook geen ervaring in het werken met computers. Voorts heeft appellante in het kader van de re-integratie vier keer een soort computerkursus gevolgd en is zij niet onbekend met het gebruik van een mobiele telefoon, het le-

zen van e-mail en het raadplegen van websites op internet. Terecht is ook vastgesteld dat er geen medische redenen zijn waarom appellante de computervaardigheden niet binnen redelijke termijn zou kunnen aanleren.

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Gelderland van

16 maart 2023, 22/1136 (aangevallen uitspraak)

Partijen:

[*appellante*] te [woonplaats] (*appellante*)

de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uvw)

Procesverloop

Namens appellante heeft mr. F. Reith, advocaat, hoger beroep ingesteld.

Het Uvw heeft een verweerschrift ingediend.

Appellante heeft een nader stuk ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 20 september 2023. Appellante is verschenen, vergezeld door haar echtgenoot en bijgestaan door mr. Reith. Het Uvw heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. S. Praagman.

Overwegingen

1.1. Appellante is laatstelijk werkzaam geweest als verzorgende IG voor 31,95 uur per week. Zij heeft zich op 21 mei 2019 ziek gemeld wegens klachten aan haar been.

1.2. In het kader van een aanvraag op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) heeft appellante telefonisch contact gehad met een verzekeringsarts. De verzekeringsarts heeft vastgesteld dat appellante belastbaar is met inachtneming van de beperkingen die hij heeft neergelegd in een Functionele Mogelijkhedenlijst (FML) van 28 mei 2021. Een arbeidsdeskundige heeft vastgesteld dat appellante niet meer geschikt is voor het laatstelijk verrichte werk. Hij heeft vervolgens functies geselecteerd en op basis van de drie functies met de hoogste lonen de mate van arbeidsongeschiktheid berekend. Bij besluit van 3 juni 2021 heeft het Uvw geweigerd aan appellante met ingang van 18 mei 2021 een WIA-uitkering toe te kennen, omdat zij met ingang van die datum minder dan 35% arbeidsongeschikt is. Het bezwaar van appellante tegen dit besluit heeft het Uvw bij besluit van 24 januari 2022 (bestreden besluit) ongegrond verklaard. Aan het bestreden besluit liggen rapporten van een verzekeringsarts bezwaar en beroep van 19 januari 2022 en van een

arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 21 januari 2022 ten grondslag. De verzekeringsarts bezwaar en beroep heeft aanleiding gevonden om verdergaande beperkingen aan te nemen ten aanzien van de aspecten bukken en traplopen in een FML van 19 januari 2022. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft op basis van deze FML de functies administratief medewerker, baliemedewerker (service en info) en technische werkvoorbereider, planner geselecteerd en onveranderd een mate van arbeidsongeschiktheid van minder dan 35% vastgesteld.

2.1. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard en beslissingen genomen ten aanzien van proceskosten en griffierecht. De rechtbank heeft geoordeeld dat de arbeidsdeskundigen gemotiveerd hebben toegelicht dat het opleidingsniveau van appellante vastgesteld moet worden op 4. Niet in geschil is dat voor de geduide functies een diploma MBO niveau 3 of een opleiding op dit niveau nodig is en dat dit gelijk staat aan opleidingsniveau 4. Ook is niet in geschil dat appellante een diploma MBO Verzorgende IG opleiding heeft dat gelijk staat aan diploma MBO niveau 3. Appellante beschikt ook over opgedane werkervaring op dat niveau. Er is niet gebleken dat appellante op dat niveau niet goed heeft gefunctioneerd. Daarmee voldoet appellante aan het gevraagde opleidingsniveau en denkniveau voor de geduide functies. De enkele omstandigheid dat appellante altijd in de zorg heeft gewerkt is onvoldoende voor een ander oordeel. Bovendien blijkt uit de stukken dat appellante ook zorgdossiers bijhield en de artsensite inplande. Voor de functies is ook geen bepaalde opleidingsrichting vereist. Bij de functie van technisch werkvoorbereider, planner is genoemd dat de medewerker in staat moet zijn om een opleidingstraject te volgen van ongeveer zes maanden met e-learning, cursusdagen en een training-on-the-job.

2.2.1. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft in het rapport van 21 januari 2022 overwogen dat het ontbreken van computervaardigheden/typevaardigheden de functieduiding niet in de weg staat. In het aanvullend rapport van 5 oktober 2022 heeft de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep daar nog aan toegevoegd dat de eenzijdige werkervaring bij het aanleren van computervaardigheden geen rol speelt. Iedereen in Nederland wordt geacht zich in het werkzame leven verder te ontwikkelen, bij te scholen en mee te

werken aan re-integratie en kansen te benutten om weer zelf inkomen te verwerven. Het leren van nieuwe vaardigheden hoort daarbij. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft verwezen naar artikel 9a van het Schattingsbesluit en aangegeven dat appellante over de bekwaamheid van eenvoudig computergebruik beschikt, omdat zij een MBO-diploma heeft behaald en zij leervaardig is. Appellante kan dus in staat worden geacht om computervaardigheden aan te leren. De arbeidsdeskundige bezwaar en beroep heeft toegelicht dat in de functie van administratief medewerker notaris, advocaat, rechtbank; specifiek de functie medewerker back-office, sprake is van routinematig werk waarvoor geen uitgebreide pc-kennis nodig is. Gelet op de aanwezige begeleiding en het opleidingsniveau van appellante kan zij in staat worden geacht dit in redelijke termijn te kunnen aanleren. Haar leeftijd doet daar niets aan af. Op grond van het Schattingsbesluit kunnen daarom genoemde functies worden geëind.

2.2.2. In de Regeling is in artikel 2 vastgelegd dat onder eenvoudig computergebruik wordt verstaan: het bedienen van computerapparatuur voor zover dit nodig is bij functies waarvoor geen opleiding dan wel een opleidingsniveau tot afgerond basisonderwijs vereist is en waarvoor geen schriftelijke taalbeheersing nodig is. Gelet op de toelichting gaat het om de vaardigheid om (computer)apparatuur te bedienen door middel van eenvoudige gebruikersinterfaces, waarbij gebruik gemaakt wordt van symbolen, iconen, pictogrammen en dergelijke en waarbij geen schriftelijke taalbeheersing nodig is. Het gaat hierbij zowel om apparaten die bediend worden met behulp van computers (bijvoorbeeld stikmachines) als om computers met een beeldscherm en toetsenbord.

2.2.3. Gelet op de verdere toelichting op deze Regeling wordt met de bepaling van artikel 9, aanhef en onder a, van het Schattingsbesluit voorkomen dat iemand arbeidsongeschikt wordt alleen omdat hij een bepaalde algemeen gebruikelijke bekwaamheid niet heeft, terwijl het ontbreken daarvan niet voortkomt uit ziekte of gebrek. De functies kunnen dan geëind worden, ook als iemand de in de Regeling genoemde bekwaamheden niet bezit. Bij functies waarvoor geen opleiding of een opleidingsniveau tot afgerond basisonderwijs vereist is, wordt aangenomen dat alle arbeidsongeschikten over een voldoende mondelinge beheersing van de Nederlandse taal en over voldoende

bekwaamheden met betrekking tot computergebruik beschikken. Dit is het laagste opleidingsniveau dat in het Claimbeoordelings- en Borgingsstelsel onderscheiden wordt. De betreffende functies kunnen dus altijd geduid worden, als betrokkene aan de overige vereisten qua krachten en bekwaamheden voldoet. Deze functies kunnen niet geduid worden als de mondelinge beheersing van de Nederlandse taal dan wel de bekwaamheden met betrekking tot het computergebruik als hier bedoeld wegens ziekte niet kunnen worden verworven en ook niet als aan de betreffende functie specifieke eisen gesteld worden waaraan betrokkene niet voldoet.

2.2.4. In de uitspraak van 7 mei 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1120 heeft de Raad geoordeeld dat, gelet op de tekst van de Regeling, onder de fictie van artikel 9, aanhef en onder a, van het Schattingsbesluit alleen functies met opleidingsniveau 1 worden begrepen. De voor appellante geduide functies kennen allemaal een hoger opleidingsniveau. Voor zover het Uvw in het bestreden besluit, via een verwijzing naar het rapport van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 21 januari 2022, heeft gewezen op de fictie van artikel 9 van het Schattingsbesluit, is dat dan ook een ontoereikende motivering voor de geschiktheid van de geduide functies voor appellante. Het bestreden besluit is daarom genomen in strijd met het motiveringsbeginsel. Gelet echter op de hiervoor genoemde rapporten van de arbeidsdeskundigen, heeft de rechtbank geoordeeld dat het Uvw voldoende gemotiveerd heeft dat appellante in staat moet worden geacht de voor de geduide functies benodigde computervaardigheden binnen redelijke termijn te kunnen aanleren.

2.3. Omdat het motiveringsgebrek alsnog is hersteld, appellante daarop heeft kunnen reageren en, ook als dit gebrek zich niet zou hebben voorgedaan, een besluit met gelijke uitkomst zou zijn genomen, is niet aannemelijk dat appellante door schending van het motiveringsbeginsel is benadeeld. De rechtbank gaat daarom aan het motiveringsgebrek voorbij met toepassing van artikel 6:22 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.4. De rechtbank heeft geconcludeerd dat het Uvw terecht heeft geweigerd een WIA-uitkering aan appellante toe te kennen.

3.1. Appellante heeft aangevoerd dat haar opleidingsniveau en computervaardigheden zijn overschat en dat zij met haar krachten en bekwaamheden niet in staat is de geduide functies te vervullen

en dit ook niet binnen afzienbare tijd zal kunnen. Ter onderbouwing van dit standpunt is verwezen naar de verklaring van de werkgever, waaruit blijkt dat appellante nauwelijks over computervaardigheden beschikt en die ook zeer moeizaam aanleert. De rechtbank heeft ten onrechte het Uvw gevolgd in de stelling dat iedereen over voldoende computervaardigheden beschikt om te werken met verschillende computerprogramma's. De vaardigheden die in de geselecteerde functies vereist zijn, stijgen uit boven de basale vaardigheden die iedereen verondersteld wordt te hebben; alleen de computervaardigheden in functies met niveau 1 en 2 mogen worden verondersteld.

3.2. Het Uvw heeft verzocht om bevestiging van de aangevallen uitspraak.

4. De Raad oordeelt als volgt.

4.1. Van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van een verzekerde is op grond van artikel 5 van de Wet WIA sprake als hij als rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen gevolg van onder meer ziekte of gebrek slechts in staat is met arbeid ten hoogste 65% te verdienen van het maatmaninkomen per uur, maar niet volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is. Op grond van artikel 6, eerste lid, van de Wet WIA wordt de beoordeling van de arbeidsongeschiktheid gebaseerd op een verzekeringsgeneeskundig en een arbeidskundig onderzoek.

4.2. In geschil is of het Uvw de mate van arbeidsongeschiktheid van appellante in de zin van de Wet WIA terecht met ingang van 18 mei 2021 heeft vastgesteld op minder dan 35% en terecht heeft geweigerd aan appellante een WIA-uitkering toe te kennen.

4.3. In geding is of het Uvw terecht het opleidingsniveau van appellante heeft vastgesteld op 4 en de geduide functies terecht geschikt heeft geacht voor wat betreft de computervaardigheden.

4.4. Wat appellante in hoger beroep heeft aangevoerd over het opleidingsniveau en de computervaardigheden is in essentie een herhaling van wat zij in beroep naar voren heeft gebracht. De rechtbank heeft deze gronden afdoende besproken in de aangevallen uitspraak. Het oordeel over de inhoudelijke beoordeling door de arbeidsdeskundigen en de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen van de rechtbank worden onderschreven.

4.5. De grond van appellante dat gelet op de verklaring van haar werkgever zij met haar krachten en bekwaamheden niet in staat is om de geduide functies te vervullen, slaagt niet. De rechtbank

heeft terecht overwogen dat haar werkgever weliswaar heeft aangegeven dat het appellante slechts met moeite en veel hulp lukt de benodigde rapporten op te maken en de opgedane kennis van de systemen snel wegzakt, maar dat is onvoldoende om aan te nemen dat appellante niet in staat is de voor de geduide functies benodigde computervaardigheden te kunnen verrichten of binnen redelijke termijn te kunnen aanleren. Vaststaat dat er in de geduide functies geen ervaring is vereist, dus ook geen ervaring in het werken met computers. Voorts is ter zitting gebleken dat appellante in het kader van de re-integratie vier keer een soort computercursus heeft gevolgd en zij niet onbekend is met het gebruik van een mobiele telefoon, het lezen van e-mail en het raadplegen van websites op internet. De Raad verwijst in dit verband naar zijn uitspraak van 12 december 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:3969. Terecht is ook vastgesteld dat er geen medische redenen zijn waarom appellante de computervaardigheden niet binnen redelijke termijn zou kunnen aanleren.

4.6. De grond van appellante dat door de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep onvoldoende is doorgevraagd naar de computervaardigheden van appellante, slaagt ook niet. In bezwaar was de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep weliswaar niet aanwezig bij de hoorzitting, maar de bij rapporten van 21 januari 2022 en 5 oktober 2022 gegeven toelichtingen, onderscheidenlijk in bezwaar en beroep onderbouwen voldoende het standpunt van het Uvw, dat appellante in staat kan worden geacht binnen redelijke termijn de computervaardigheden aan te leren.

4.7. Uit 4.4 tot en met 4.6 volgt dat het Uvw terecht heeft geweigerd aan appellante een WIA-uitkering toe te kennen.

4.8. Uit het voorgaande volgt dat het hoger beroep niet slaagt en de aangevallen uitspraak moet worden bevestigd voor zover aangevochten.

5. Voor een veroordeling in de proceskosten bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Centrale Raad van Beroep bevestigt de aangevallen uitspraak voor zover aangevochten.

NOOT

Het aanleren van computervaardigheden: digibeten bestaan niet?

1. In punt 32-33 van mijn noot onder de uitspraak van de CRvB van 11 juli 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:1380, «USZ» 2023/303, heb ik gewezen op de 'mission statement' die de President van de CRvB op 1 november 2023 in zijn toespraak voor het symposium ter gelegenheid van het 120-jarig bestaan van de CRvB heeft gegeven en geconcludeerd dat in die uitspraak weinig is terug te zien van "wezenlijke rechtsbescherming van een kwetsbare burger" of van "rekening (houden) met het feit dat er grenzen zijn aan de zelfredzaamheid en het doenvermogen van veel burgers". En ook in de hier opgenomen uitspraak is daarvan weinig terug te zien, om niet te zeggen: niets. Hoe zit dat?

2. Blijkens het rapport *Laaggeletterden: achterblijvers in de digitale wereld?* van de Stichting Lezen & Schrijven van mei 2015 heeft zo'n 11% van de Nederlanders moeite met basaal computergebruik (P. Baay, M. Buisman & W. Houtkoop, *Laaggeletterden: achterblijvers in de digitale wereld? Vaardigheden van burgers en aanpassingen door overheden*. Den Haag: Stichting Lezen & Schrijven i.s.m. ecbo 2015, p. 22-23.).

Zij kunnen eenvoudige online taken uitvoeren, zoals e-mailen, maar beschikken over onvoldoende vaardigheden om meer complexe taken te kunnen uitvoeren, zoals doorklikken/navigeren via verschillende pagina's om de juiste informatie te vinden, 'slim' zoeken binnen grote hoeveelheden informatie of online informatie, producten of diensten vergelijken en beoordelen op relevantie of betrouwbaarheid. Van de leeftijdsgroep 55-65-jarigen heeft zelfs 20% geen of onvoldoende operationele ict-vaardigheden.

Maar de CRvB heeft daar geen boodschap aan.

Appellante: 44 jaar verzorgende IG

3. Appellante is vanaf 16-jarige leeftijd werkzaam geweest als verzorgende IG (verzorgende individuele gezondheidszorg). Na 44 jaar bij dezelfde werkgever in die functie werkzaam te zijn geweest, valt zij op 21 mei 2019 uit wegens verschillende lichamelijke klachten.

Per einde wachttijd 18 mei 2021 wordt zij ongeschikt geacht voor haar eigen werk, maar geschikt voor een aantal administratieve functies,

waarmee de mate van arbeidsongeschiktheid uitkomt op 19% en zij geen recht krijgt op een WIA-uitkering.

De geduide functies

4. Het gaat om functies Medewerker Backoffice bij een informatiebureau kredieten (SBC-code 532040), Baliemedewerker bij een woningbouwvereniging (SBC-code 315150) en Dienstindeler bij een vervoersonderneming (SBC-code 521010). Vanuit mijn eigen dossiers beschik ik over de functiebeschrijvingen van deze functies en uit die beschrijvingen blijkt dat al deze functies worden gekenmerkt door een *intensief* gebruik van *verschillende* computersystemen.

5. De *Medewerker Backoffice* bij het *informatiebureau kredieten* moet digitaal te verwerken kredietnemer- en contractgegevens verwerken, aansluitingen van nieuwe deelnemers op diverse producten verwerken, bestaande kredietnemers en/of contracten aan de hand van vervolgmeldingen muteren, geautomatiseerd ingebrachte mutaties op fouten en inconsistenties controleren en corrigeren en schriftelijke correctieopdrachten van kredietnemers verwerken. Verder moet hij signaleren of inzage-aanvragen van kredietnemers aanleiding geven tot (soms spoed) opdrachten, onvolkomenheden signaleren en controles voor de opsporing van valse identiteiten uitvoeren.

6. De *Baliemedewerker* bij de *woningbouwvereniging* moet informatie opzoeken in een kennisbank en vragen, verzoeken en klachten van klanten in het klantsysteem registreren.

7. De *Dienstplanner* bij de *vervoersonderneming* is verantwoordelijk voor de planning en inzet van het personeel en moet met behulp van twee beeldschermen, met op ieder beeldscherm een ander programma, een rooster maken voor zo'n 80 tot meer dan 100 mensen. Hij moet dat rooster dagelijks aanpassen ingeval van ziekte, verlof of bij de inzet van extra vervoer. Daarnaast moet hij gegevens als tijdsregistratie, verlofberekening en verlofregistratie bijhouden. Zeker bij deze functie moge duidelijk zijn dat er een aanzienlijk afbreukrisico is: één fout in het rooster werkt door in de hele planning.

8. Appellante stelt dat deze functies voor haar niet geschikt zijn, omdat zij niet beschikt over de daarvoor benodigde computervaardigheden.

Appellantes computervaardigheden

9. Van appellantes gemachtigde heb ik de beschikking verkregen over de in bezwaar en beroep ingediende gronden en de verklaring van de werkgever waaraan in r.o. 4.5 wordt gerefereerd. Daaruit blijkt het volgende:

- Appellante heeft thuis *geen computer*. Er is wel een tablet aanwezig, maar daarmee kan zij niet overweg.
- Zij gebruikt *geen e-mail*. Alle correspondentie met het UWV verloopt *via de post*.
- In haar werk als verzorgende IG diende zij *af en toe* informatie uit de computer te halen of in te voeren, maar het kostte haar veel moeite om dat aan te leren. Zij had *veel herhaalde instructie* nodig en als er iets *veranderde* in het systeem (zelfs als alleen de lay-out van het programma wijzigde), dan *liep zij direct vast*. Zij had veel hulp nodig van de 'digi-coach' die op het werk beschikbaar was.

10. In een verklaring van 1 december 2021 bevestigt de werkgever dit beeld:

"Mevrouw (naam appellante) is een zeer gemotiveerde werknemer en was een voortreffelijke Verzorgende IG in de uitvoering van de zorg. Echter mevrouw (naam) heeft *zeer veel moeite* om zich de digitale vaardigheden eigen te maken, iets wat een steeds belangrijkere vaardigheid wordt in de maatschappij. Het lukt mevrouw (naam) *slechts met moeite en met veel hulp* om de benodigde rapportages te maken. De *opgedane kennis* van de systemen *zakt snel weg*. Mevrouw (naam) heeft naar eigen zeggen geen affiniteit met digitale wereld. Ze vindt het niet leuk en is liever in de weer met de ouderen. Dit wordt door ondergetekende her- en erkent (cursivering EvdB)."

Op de hoorzitting van 16 december 2021 wordt dit door de werkgever nogmaals bevestigd.

Een gapend gat

11. Het moge duidelijk zijn dat er een gapend gat zit tussen de computervaardigheden die voor de geduide functies nodig zijn en de computervaardigheden die appellante bij het werk als verzorgende daadwerkelijk heeft weten te verwerven. De arbeidsdeskundige is echter van mening dat zij de ontbrekende vaardigheden binnen een redelijke termijn kan aanleren en de CRvB is dat met hem eens.

De argumenten van de CRvB

12. Dat het appellante, blijkens de verklaring van haar werkgever, "slechts met moeite en veel hulp lukt de benodigde rapporten op te maken en de opgedane kennis van de systemen snel wegzakt", is voor de CRvB "onvoldoende om aan te nemen dat appellante niet in staat is de voor de geduide functies benodigde computervaardigheden te kunnen verrichten of binnen redelijke termijn te kunnen aanleren". Een soort van 'In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst'...

13. Dat is een negatieve argumentatie van de soort 'uit niet volgt niet dat niet'. Waar het echter om gaat is, of er *positieve* argumenten zijn op grond waarvan het *aannemelijk* is dat zij de benodigde vaardigheden *wél* kan verwerven. Maar laten we de door de CRvB gebruikte argumenten eens nader bezien.

Geen ervaring vereist

14. Het eerste argument is dat "in de geduide functies geen ervaring is vereist, dus ook geen ervaring in het werken met computers".

15. Maar uit het feit dat geen ervaring wordt vereist, *volgt niet* dat appellante in staat is om binnen een redelijke termijn de benodigde computervaardigheden te verwerven; het een heeft überhaupt niets met het ander te maken. Daarmee laat het eerste argument zich herkennen als de drogreden die bekend staat als '*non sequitur*' ('dat volgt er niet uit'). En zoals blijkt uit punt 28 van mijn noot onder CRvB 23 december 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:3329, «USZ» 2022/82, is dat niet de eerste keer dat de CRvB zich van deze drogreden bedient.

16. Verder is de in dit argument gebruikte redenering (het "dus") *logisch ongeldig*. Uit het feit dat er geen ervaring wordt geëist, volgt immers niet dat er *ook geen* ervaring met het werken met computers is vereist. Ook dit is dus een 'non sequitur'.

17. De redenering is bovendien *feitelijk onjuist*, aangezien uit p. 23 van de Basisinformatie CBBS (versie 5.3 d.d. 23-2-2022) blijkt dat het (op de arbeidsmogelijkhedenlijst) bij het onderdeel "ervaring" gaat om de "werkervaring die minimaal nodig (is) om de *functie te kunnen vervullen* (cursivering EvdB)". Dat er geen ervaring wordt geëist met de *functie*, betekent niet dat er ook geen ervaring nodig is met het gebruik van *compu-*

ters. Gelet op de aard van de functies lijkt mij dat ook niet erg waarschijnlijk.

18. Integendeel: uit het feit dat, zoals blijkt uit de arbeidsmogelijkhedenlijst, de betrokkene bij de functie Medewerker Backoffice "intern *verder* (wordt) opgeleid (cursivering EvdB)" en bij de functie Dienstindeler wordt vereist dat de betrokkene "(i)n staat (is) tot het volgen van een opleidingstraject van ca. 6 maanden *met e-learning*, cursusdagen en een training-on-the-Job", volgt eerder dat ervaring met computers juist wordt *voorondersteld*.

Niet onbekend met gebruik mobiele telefoon en lezen van e-mail

19. Het tweede argument is dat "ter zitting (is) gebleken dat appellante in het kader van de re-integratie vier keer een soort computercursus heeft gevolgd en zij niet onbekend is met het gebruik van een mobiele telefoon, het lezen van e-mail en het raadplegen van websites op internet".

20. Maar volgt uit het feit dat zij *vier keer* op computercursus is gestuurd, niet eerder dat het haar *telkens niet* lukt?

21. En volgt uit het bekend zijn met het *gebruik van een mobiele telefoon en het lezen van e-mail* werkelijk dat zij in staat is *te leren omgaan met de computerprogramma's* die worden gebruikt bij een *informatiebureau kredieten*? Om maar te zwijgen over de programmatuur die wordt gebruikt voor het maken van de *dienstindeling van een vervoersonderneming*.

Geen medische redenen

22. Het laatste argument is dat "er geen medische redenen zijn waarom appellante de computervaardigheden niet binnen redelijke termijn zou kunnen aanleren".

Zo is het lezen van e-mail is toch iets anders dan het opstellen daarvan of het invoeren van gegevens, dat immers meer actieve vaardigheden vergt. En bij die actieve vaardigheden zit nu juist het probleem. Dat argument verdient nadere aandacht, omdat daarmee aan het slot van de eerste volzin van onderdeel a van art. 9 Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten (Sbaow) een reikwijdte wordt gegeven die de *bedoeling van de wetgever ver te buiten* gaat.

De reikwijdte van art. 9 onder a Sbaow

23. Het argument dat er geen medische redenen zijn waarom appellante de computervaardigheden niet binnen redelijke termijn zou kunnen aanleren, is afkomstig uit de eerste volzin van art. 9 onder a Sbaow, waarin is bepaald dat bij de bepaling van hetgeen betrokkene nog met arbeid kan verdienen "in aanmerking wordt genomen die algemeen geaccepteerde arbeid waarmee betrokkene per uur het meest kan verdienen, waaronder mede wordt begrepen arbeid waarvoor bekwaamheden nodig zijn die algemeen gebruikelijk zijn en binnen zes maanden kunnen worden verworven, tenzij betrokkene niet over dergelijke bekwaamheden beschikt en *als rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen gevolg van ziekte of gebrek* dergelijke bekwaamheden *niet kan verwerven*. Onder deze bekwaamheden worden ten minste verstaan mondelinge beheersing van de Nederlandse taal en eenvoudig computergebruik (cursivering EvdB)“.

24. Het als rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen gevolg van ziekte of gebrek dergelijke bekwaamheden niet kunnen verwerven, heeft echter *geen* betrekking op *alle* voor een functie benodigde bekwaamheden.

Er staat immers "dergelijke bekwaamheden" en "dergelijke" verwijst naar de daarvoor genoemde bekwaamheden "die *algemeen gebruikelijk* zijn en *binnen zes maanden* kunnen worden verworven" en onder die bekwaamheden worden verstaan "mondelinge beheersing van de Nederlandse taal en *eenvoudig computergebruik* (cursivering EvdB)", waarbij in de 'Regeling nadere invulling algemeen gebruikelijke bekwaamheden' onder eenvoudig computergebruik wordt verstaan: "het bedienen van computerapparatuur voorzover dit nodig is bij functies waarvoor *geen opleiding* dan wel een opleidingsniveau tot *afgerond basisonderwijs* vereist is en waarvoor *geen schriftelijke taalbeheersing* nodig is (cursivering EvdB)" en het volgens de toelichting bij die Regeling gaat om de "vaardigheid om (computer)apparatuur te bedienen door middel van eenvoudige gebruikersinterfaces, waarbij gebruik gemaakt wordt van symbolen, iconen, pictogrammen en dergelijke en waarbij geen schriftelijke taalbeheersing nodig is".

25. Het doel van de eerste volzin van art. 9 onder a Sbaow is dat functies waarvoor deze zeer basale taal- en/of computervaardigheden benodigd

zijn, *altijd* kunnen worden geduid en het *niet beschikbaar* over deze *zeer basale* vaardigheden alleen wordt geaccepteerd als daarvoor een medische reden bestaat. In de toelichting bij de Regeling wordt expliciet duidelijk gemaakt dat dit *beperkt* is tot "functies waarvoor *geen opleiding* of een opleidingsniveau tot *afgerond basisonderwijs* vereist is (...). Dit is het *laagste* opleidingsniveau dat in het (CBBS) onderscheiden wordt".

26. Uit art. 9 onder a Sbaow en de Regeling volgt dan ook nadrukkelijk *niet* dat *ook* bij functies van een *hoger* niveau (zoals in het geval van appellante functies van niveau 3 en 4) het ontbreken van de daarvoor benodigde vaardigheden alleen kan worden geaccepteerd als dit een medische reden heeft.

27. Een voorbeeld: zou het ontbreken van vaardigheden alleen kunnen worden geaccepteerd als dat ontbreken een medische reden heeft, dan zou aan iemand die de Duitse taal niet verstaat noch kan lezen, laat staan spreken en schrijven, een functie kunnen worden geduid waarin mondelinge en schriftelijke beheersing van de Duitse taal wordt geëist; er is immers geen medische reden waarom de betrokkene dat niet zou kunnen leren.

28. Toch wordt een dergelijke functie niet aan zo iemand voorgehouden, omdat die functie – door het ontbreken van een daarvoor noodzakelijke vaardigheid – voor deze persoon *niet toegankelijk* is.

29. Bij de aan appellante voorgehouden functies is dat niet anders: door het ontbreken van de voor deze functies noodzakelijke computervaardigheden zijn deze voor haar *niet daadwerkelijk toegankelijk*. Dat aan dat ontbreken geen medische reden ten grondslag ligt, maakt dat niet anders.

Uitholling bekwaamheden

30. Dat betekent dat het argument dat "er geen medische redenen zijn waarom appellante de (voor de *functies op niveau 3 en 4 benodigde*, EvdB) computervaardigheden niet binnen redelijke termijn zou kunnen aanleren" het slot van de eerste volzin van onderdeel a van art. 9 Sbaow oprekt tot ver buiten het door de wetgever beoogde bereik, met als gevolg dat appellante wordt geconfronteerd met een schatting die met betrekking tot haar arbeidsmogelijkheden *geen enkele realiteitswaarde* heeft.

31. Daarmee wordt de in art. 6 lid 3 Wet WIA gestelde eis dat de verzekerde niet alleen met zijn krachten (weergegeven in de FML) maar *ook met zijn bekwaamheden* (opleiding en ervaring) in staat moet zijn de geduide functies te vervullen, ernstig uitgehold.

32. Gegeven het feit dat 11% van de Nederlanders moeite heeft met basaal computergebruik en dat van de leeftijdsgroep 55-65-jarigen zelfs 20% geen of onvoldoende operationele ict-vaardigheden heeft (zie punt 2), zouden zowel de CRvB als het UWV zich eens achter de oren mogen krabben en zich afvragen *hoe eerlijk* het is om digibeten als appellante te confronteren met een arbeidsongeschiktheidsschatting die werkelijk *geen enkele* realiteitswaarde heeft.

33. En de CRvB zou zich wat vaker rekenschap mogen geven dat de “*wezenlijke rechtsbescherming van een kwetsbare burger*” en het “*rekening (houden)*” met het feit dat er *grenzen* zijn aan de zelfredzaamheid en het doenvermogen van veel burgers” uiteindelijk in zijn uitspraken herkend moet worden. En deze uitspraak getuigt van het tegendeel.

E. van den Bogaard

Ed van den Bogaard is advocaat bij Westhoff Advocaten te Amsterdam, voorzitter van de Adviescommissie bestuursrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten en bestuurslid van de Specialisatievereniging Sociaal Zekerheidsrechtadvocaten SSZ

Bijstand

33

Met de eis dat appellant onomstotelijk bewijs levert van het duurzaam gescheiden leven, heeft het college een te zware bewijslast op appellant gelegd

Centrale Raad van Beroep
1 november 2023, nr. 22/318 PW e.v.,
ECLI:NL:CRVB:2023:2171
(Okhuizen, Ter Brugge, Huisman)
Noot L.M. Koenraad

Afwijzing aanvraag. Duurzaam gescheiden leven. Bewijslast. Onvoldoende motivering.

[Pw art. 3 lid 2 onder b, 43, 44]

Appellant heeft bijstand aangevraagd naar de norm voor een alleenstaande. Volgens appellant heeft het college aanvraag 1 ten onrechte buiten behandeling gesteld en de aanvragen 2 en 3 ten onrechte afgewezen op de grond dat geen sprake is van duurzaam gescheiden leven. Het hoger beroep slaagt. De motivering die het college heeft gegeven, biedt onvoldoende grondslag voor het standpunt dat appellant en Y in de te beoordelen periode niet duurzaam gescheiden leefden. Dat appellant en Y in 2019 een kind hebben gekregen, is niet voldoende voor de conclusie dat zij niet duurzaam gescheiden leefden, nu dit feit geruime tijd voor aanvraag 2 en voor aanvraag 3 heeft plaatsgevonden, respectievelijk anderhalf jaar en bijna twee jaar. Daarbij komt dat appellant na de geboorte van zijn kind op 18 augustus 2019 nog tot 31 december 2019 bijstand naar de norm voor een alleenstaande al dan niet met toepassing van de kostendelersnorm heeft ontvangen. Voor het college was dit op zichzelf dus kennelijk geen beletsel voor bijstandverlening. Ook het feit dat appellant in de te beoordelen periode toeslagen en belastingteruggaven van Y heeft ontvangen, is onvoldoende om te concluderen dat geen sprake was van duurzaam gescheiden leven. Voor de Belastingdienst zijn appellant en Y fiscale partners en toeslagpartners, omdat zij gehuwd zijn. Hierdoor ontvangen zij automatisch de toeslagen op